Ceza Bölümü 2010/37 E., 2010/37 K.

"İçtihat Metni"

Davacı

: K.H.

Yakınanlar : 1-Ö. K.

2-E. E.

Sanık

: F. K.

O L A Y

: Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Top. A. Kışla Hz. Bl. Komutanlığı emrinde görevli sanık Top. Er F. K.'nun, çarşı iznine çıktığı 1.10.2008 günü, arkadaşları ile birlikte Lefkoşe merkezde bulunan bir parkta bira ve viski içerek sarhoş olduğu ve alkolün etkisi ile bağırıp taşkınlık yaptığı sırada, Merkez Komutanlığı'nca sivil olarak askeri inzibat olarak görevlendirilen yakınanlar P. Çvş. E. E. ile P.Er Ö. K.'ın sanığın bulunduğu yere gelerek kendilerini tanıttıkları ve inzibat kartlarını göstererek sanığı uyardıkları ve kimlik bilgilerini istedikleri halde sanığın "size ne diye kimlik kartlarımızı göstereceğiz" diyerek bağırmaya ve taşkınlık yapmaya devam ettiği, bu sırada Komutanlıktan resmi elbiseli diğer inzibatların gelmesi üzerine, sanığın yakınan E. E.'ü itekleyerek düşürdüğü ve kaçmaya çalıştığı sırada yakınan Ö. K.'a çarparak birlikte parkın içindeki eğimli araziden yuvarlandıkları ve üç metre yükseklikteki duvardan aşağıya düştükleri böylece, sanığın üste mukavemet suçunu işlediği ileri sürülerek eylemine uyan 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 90/1. maddesi uyarınca cezalandırılması istemiyle Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 25.11.2008 gün ve E:2008/692, K:2008/478 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

KIBRIS TÜRK BARIŞ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 13.5.2009 gün ve E:2009/151, K:2009/195 sayıyla, yakınanların olay sırasında sivil giyimli oldukları, inzibat alametlerinden olan işaretleri, inzibat kolluğunu ve ateşli silahı taşımadıkları, bu nedenle sanık tarafından üstü ya da amiri durumunda bulunduklarının kabul edilmesinin mümkün olmadığı, sanığın terhis edilmiş olması nedeniyle yüklenen eylemin görevli memura mukavemet suçunu oluşturduğu, bu suçtan sanığı yargılama görevinin ise adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, Küçükçekmece 6. Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

KÜÇÜKÇEKMECE 6. ASLİYE CEZA MAHKEMESİ : 13.11.2009 gün ve E:2009/1368, K:2009/1659 sayıyla, sanığın, tüm aşamalarda alınan beyanlarında, yakınanların inzibat görevlisi olduklarını bildiğini söylemesi karşısında yargılama görevinin askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın temyiz edilmeyerek kesinleşmesi üzerine, dava dosyası, aynı Mahkemece, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler; Ali Cengiz ÖZBEK, Ramazan ÖZKEPİR, Ahmet DURU, Hasan DENGİZ, Bilgin AK, Y. Sezai KARAA'nın, katılımlarıyla yapılan 05.07.2010 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmediği, askeri ve adli yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından, esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ'ın adli yargı, Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Ercan ÇOBAN'ın davanın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

Aynı Yasa'nın 13.10.1996 gün ve 22786 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4191 sayılı Yasa'yla değişik 17. maddesinde; "askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi, daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevini değiştirmez. Ancak suçun askeri bir suç olmaması askeri bir suça bağlı bulunmaması ve sanık hakkında kamu davası açılmamış olması halinde askeri mahkemenin görevi sona erer" denilmekte iken, maddenin "... ve sanık hakkında kamu davası açılmamış olması ..." tümcesi Anayasa Mahkemesi'nin 11.3.2000 gün ve 23990 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1.7.1998 gün ve E:1996/74, K:1998/45 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Buna göre, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi, daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevini değiştirmez. Ancak yüklenen suçun askeri bir suç olmaması, askeri bir suça bağlı bulunmaması halinde, askeri mahkemenin görevinin sona ereceği açıktır. İptal kararı nedeniyle, sanık hakkında kamu davasının açılmış olup olmamasının bir önemi bulunmamaktadır.

1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun, "Nöbetçi, karakol, devriyenin tarifi" başlığı altında düzenlenen 15. maddesinde;

"1-Bu kanunun tatbikatında nöbetçi hazarda ve seferde emniyet, muhafaza, disiplin, tarassut maksatlariyle silahlı olarak bir yere konulan ve muayyen bir talimatı bulunan tek veya çift askerdir.

2- Karakol hazarda ve seferde aynı maksatlarla konulan ve bir amir emrinde bulunan silahlı bir

kısım askerdir.

3-Devriye hazarda ve seferde aynı maksatlarla muayyen bir mıntakada seyyar olarak vazife yapan bir veya daha ziyade silahlı askerdir." denilmekte, benzer düzenleme İç Hizmet Kanunu'nun 78. maddesinde de yer almaktadır.

Aynı Kanun'un 106. maddesinde "Askeri karakola, nöbetçiye ve devriyeye hakaret eden veya bunları dinlemiyen veya bunlara mukavemette bulunan yahut fiilen taarruz eden bu suçları amire karşı yapmış sayılır ve öylece cezalandırılır." denilmekte olup, her iki madde birlikte değerlendirildiğinde 15. maddede yazılı olan nöbetçi, karakol ve devriyelerin belli suçlar karşısında amir sayılacakları, daha açık bir anlatımla, maddede yazılı suçları işleyenlerin, bu suçları amire karşı yapmış sayılarak ast gibi cezalandırılacakları belirtilmiştir.

Öte yandan, İç Hizmet Kanunu'nun "Askeri İnzibat Kuvvetlerinin Vazife, Teşkil ve Yetkileri" başlığı altında düzenlenen 91. maddesinde, askeri inzibat kuvveti mensuplarının Silahlı Kuvvetler Kıyafet Kararnamesinde tespit edilen hususi işareti taşıyacakları, 92. maddesinde ise, askeri inzibat erbaş ve erlerinin vazife esnasında diğer erbaş ve erlere karşı karakol sıfatını ve karakolların kanuni salahiyet ve mesuliyetlerini haiz olacakları hükme bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinde, 1.10.2008 günlü Lefkoşe Merkez Komutanlığı Devriye Timleri görevlendirme çizelgesinden yakınanlar Ö. K. ile E. E.'ün sivil olarak görevlendirildikleri, sanığın bu kişileri tanımadığı anlaşılmış ise de, tüm aşamalarda alınan beyanlarında yakınanların yanına geldiklerinde kendilerinin inzibat görevlisi olduklarını söylediklerini ve inzibat kartlarını kendisine gösterdiklerini, ancak ceza almamak için kaçtığını beyan ettiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, sanığın yakınanların sivil kıyafetli olmaları nedeniyle rütbelerini bilmemekle birlikte askeri inzibat olarak görevlendirildiklerini anladığı kendi beyanı ile sabit ise de, yasal düzenlemeler gözetildiğinde, askeri inzibat olarak görevlendirilen kişilerin Askeri Ceza Kanunu'nun 106. maddesinde yazılı korumadan yararlanabilmeleri için karakol sıfatını haiz olmaları, bunun ise silahlı bulunmaları halinde mümkün olduğu sonucuna varılmıştır.

Sanığın yargılama aşamasında terhis edildiği dosya içinde bulunan bilgi ve belgelerden de anlaşılmaktadır.

353 sayılı Yasa'nın 17. maddesinde, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesiyle daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevinin değişmeyeceği, ancak suçun askeri bir suç olmaması, askeri bir suça bağlı bulunmaması durumunda, askeri mahkemenin görevinin sona ereceğinin düzenlendiği ve somut olayda sanığa yüklenen eylemin Askeri Ceza Kanunu'nun 106. maddesinde sayılan koşulları taşımadığı gözetilerek, 353 sayılı Yasa'nın 17. maddesi uyarınca davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Küçükçekmece 6. Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ

: Davanın çözümünde ADLİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Küçükçekmece 6. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 13.11.2009 gün ve E:2009/1368, K:2009/1659 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 05.07.2010 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.